

SORUMLULUK BİLİNCİ VE ÖDEV TAKİBİ

ORTAOKUL PSİKOLOJİK DANIŞMA VE
REHBERLİK SERVİSİ

VELİ BİLGİLENDİRME BROŞÜRÜ

Sorumluluk Bilinci Nasıl Gelişir?

Çocuk gelişiminde en önemli hedeflerden birisi kendi ayakları üzerinde durabilen, mutlu, başarılı ve kendine güvenen bir birey olma yolunda çocuğu desteklemektir. Çocuklarımıza sorumluluk bilincini aşlamak onları desteklememiz için en önemli adımlardan birisidir.

Diğer sosyal beceriler gibi sorumluluk bilinci de önce aileden daha sonra sosyal çevreden öğrenilir ve şekillendirilir. Sorumluluk, çevremize ve kendimize karşı görevlerimizi zamanında yerine getirmemiz anlamına gelir. Bu yolculuk süresince ebeveynlerin dikkat etmesi gereken bazı noktalar, çocuklarımızı desteklemek için vazgeçilmezdir.

9-12 yaşları arasında alınabilecek sorumluluklar ✓

- Öz bakımını, oda düzenlemesini ve okul hazırlığını yapabilme
- Dersleriyle ilgili sorumlulukları alabilme (ödevlerini yapabilme, sınavları takip edebilme, çanta hazırlayabilme vb.)
- Zaman planlaması ve günlük programlar yapabilme
- Kurallara uyabilme
- Ev dışı yakın yerlere gidip gelebilme
- Arkadaşlarıyla iyi ilişkiler kurabilme
- Alışveriş yapma
- Harçlık denetimi yapabilme

Sorumluluk Bilinci Kazanımında Anne-Babanın Rolü

- * Ebeveynler, çocuğun yaş grubuna uygun gelişimsel özelliklerini ve alabileceği sorumlulukları bilmelidir.
- * Çocuğa sorumluluk vererek bu bilinci sergilemesine olanak tanımak ve onu teşvik etmek gerekir.
- * Sorumluluk kazanımının zamanla gerçekleşeceği unutulmamalı ve çocuk motive edilmelidir.
- * Sorumluluk bilincinin gelişimi için, çocuklar davranışlarının sonuçlarını yaşamalıdır.
- * Çocuklarınıza yaşlarına uygun ve ilgi alanlarını destekleyen sorumluluklar verilerek, hem bu bilinç hem de özgüvenleri desteklenmelidir.
- * Sorumluluklarını yerine getirme konusunda onun için rol model olunması önemlidir.
- * Karşılaştığı sorunlarda önce kendi başına çözüm yolu bulması için beklenip gereken yerde müdahale edilmelidir. Çocuğa seçim yapma hakkı tanınmalıdır.

Sorumluluk Kazanımı ve Davranış Değişimi

Davranışta istenen değişimin gerçekleşebilmesi için öncelikle değişim hakkında **bilgilendirilme** yapılmalıdır. Özellikle neden sorumluluk alması gerektiği açıklanmalı ve önemi vurgulanmalıdır. Bilgilendirme sonrasında istenen davranışların sergilenmesi için zaman tanınmalıdır.

Bu **takip** süreci içerisinde sorumluluğun hangi anlarda, hangi davranış sonrasında gerçekleştirildiğine dikkat edilmelidir. Belli bir süre sonra sorumlulukların uygulanışı hakkında **geribildirim** vermek gerekir.

Eğer istenen sorumlu davranış sağlandıysa çocuğun **motive** edilmesi; sağlanmadıysa olası nedenleri çocukla konuşulmalıdır. Sergilemesi gereken sorumlu davranış gerçekleşmiyorsa yeniden **hatırlatma** sürecine gidilmelidir. Bu süreç, davranışa dönüşene kadar devam ettirilmelidir.

Ödev Takibi Nasıl Sağlanır?

Çocuklarımız sorumluluk bilinci geliştirirken onlara zorlandıkları alanlarda destek olmak gelişimi destekler. Özellikle ödevlerini yapma ve ders çalışma konusunda çocuklarımızın ilerleyişini görmek için iyi bir gözlemci olmak ve onlara rahat ilerleyebilecekleri bir yol açmamız gerekir.

Anne-babalara öneriler:

- 1.Çocuklar yapılan programlara uymayı severler. Ödevin ne zaman yapılacağı önceden hazırlanmış bir program içinde belirlenmesi zamanı yönetme becerilerine katkıda bulunur. Onlar için renkli bir çizelge hazırlayabilirsiniz. Yapılan bu çizelgede sevdiği karakterler ya da gülen yüzler şeklinde çıkartmalar hazırlayabilir ve her yaptığı ders için bir çıkartma ekleyebilirsiniz. Bu onun motive olmasına olanak sağlayacaktır.
- 2.Ödev zamanını planlamada güçlük çekiyorsa planlama yapmasına ve uygulamasına hatırlatmalarla destek olunmalıdır.
- 3.Çocuklara uygun çalışma ortamı (aydınlık, sessiz vb.) ve araç gereç sağlanmalıdır. Online eğitim süreciyle beraber teknolojik aletlerin kullanımı daha da önem kazanmıştır.

Bu konuda öğrencilerin ders sırasında sorun yaşamaması için gerekli düzen ve mikrofon, kulaklık gibi donanımlar eksiksiz olarak tamamlanmalıdır.

4. Ödev yapımı sırasında çocuk yardım istediğinde; ödevin bizim tarafımızdan yapılmasına yönelik değil, onu ödev yapmaya yönlendirecek yardım sağlanmalıdır.

5. Ödevlerin bitiminde çocukların yaptıklarını kontrol edilebilir ve onlara tamamladıkları ödev için olumlu geri bildirim verilebilir.

6. Özellikle dikkat dağınıklığı yaşayan çocuklarda sık sık yerinden kalkmayı engellemek için ödev sırasında gerekecek tüm malzemelerin toplandığı bir “ödev kutusu” oluşturulabilir. Gerekli malzemeler çocukla beraber temin edilmelidir. Kutu içerisinde zamanla oluşacak eksiklikler yine çocukla beraber kontrol edilip tamamlanmalıdır.

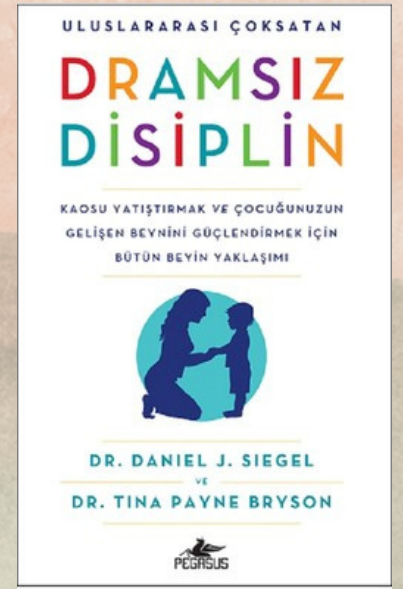
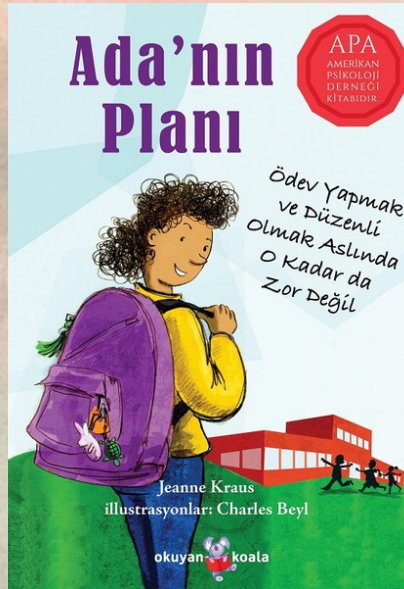
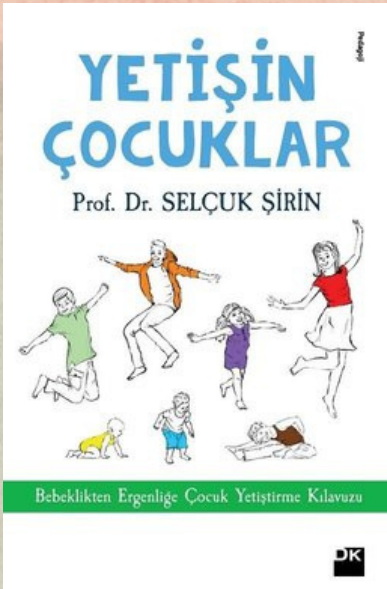
7. Eğer çocuk ödevin tamamını yapmakta zorlanıyorsa, ödev küçük parçalara ayrılmalıdır. Örneğin çözmesi gereken 20 sorusu varsa ‘4 soruyu çöz, bana getir göster’ denilip ve başka odaya geçilir. Size çözümleri getirdiğinde çabası için onu övüp sorular tamamlanana kadar bu şekilde devam edilebilir.

8. Çocuğun ev ödevi yaparken nerede hata yaptığını görmek öğretmen için önemlidir. Çocuğunuz ev ödevlerini yaparken bir hata gördüğünüzde uyarabilirsiniz ancak değerlendirme öğretmene bırakılmalıdır.

9. Çocuğun yapmayı unuttuğu ödevi, ders tekrarını, hazırlığı onun yerine öğreniyor ya da yapıyorsa çocuk sorumluluğu üzerine almakta zorlanabilir. Çocuğa sorumluluklarının hatırlatılması gerekli yerlerde yapılmalıdır.

10. Anne-babalar düzenli aralıklarla öğretmenlerle görüşerek ev ödevleri hakkında tutum ve beklentilerini aktarabilir, nasıl yardımcı olacaklarını öğrenebilirler. Anne-baba ve öğretmenler arasında sıkı bir iş birliği kurmak önemlidir.

Kitap Önerileri

PSİKOLOJİK DANIŞMA VE REHBERLİK SERVİSİ